

Redaktørens forord

Nærværende nummer af *Dansk Sociologi* indeholder tre interessante artikler. Den første, "Professionssociologi: Nyere tilgange og diskussioner" er en oversigtsartikel der gennemgår både klassiske og nyere bidrag inden for sociologien om professioner. Forfatterne Marie Leth Meilvang og Anders Blok indtager bl.a. Andrew Abbots studier af "systemet af professioner" som har et særligt blik for de brydninger der findes mellem professioner i kampen om rettighederne til og kontrollen over bestemte typer af arbejdsopgaver. I deres artikel gives nyere eksempler på, hvordan professionssociologien kommer til udtryk inden for management- og organisationsstudier, transnationaliseringen af professioner og i studier af velfærdsprofessionelle.

Det professionssociologiske perspektiv står også centralt i den anden artikel "Sundhedsprofessioner i forandring. Konfliktodynamikker i forebyggelsesarbejde på danske hospitaler". På grundlag af empiriske studier af forebyggelsesprogrammet KRAM undersøger Inge Kryger Petersen, hvordan professionsgrænser og opgaveområder mellem forskellige sundhedsprofessionelle grupper udvikler sig. Et særligt fokus i analysen er den betydning som forskellige arbejdspladsartefakter (fx printede protokoller for arbejdsprocedurer) har for tilegnelsen af nye og ikke fast etablerede professionelle territorier. En pointe er her, at særligt sygeplejersker i sygehussektoren har gjort sig gældende i forbindelse koordineringen og beskrivelsen af arbejdsprocedurer i hospitalers forebyggelsesarbejde.

I den tredje artikel har titlen "Frihed som økologisk sensibilitet mod et nyt begreb om forholdet mellem menneske og natur". Her søger Janus Elmstrøm Lauritsen med afsæt i tre forskellige frihedsbegreber — negativ, positiv og social frihed — at nærme sig et ny forståelse af frihed, som i er i stand til at give mening til erfaringer med naturen. Den teoretiske ambition i artiklen er, at bidrage til en forståelse af menneskets forhold til naturen, som giver plads til, at det som område kan "forblive delvist utilgængeligt, aflukket og ukontrollerbart, for at vi kan indtræde i en resonant, fortryllet og meningsfuld relation til det."

Foruden forskningsartikler byder dette nummer også på et aktuelt essay: "Krisesammenhænge og meningssammenhænge – Ukrainekrigen og krigens sociologi" af Gorm Harste. Et af budskaberne i essayet er, at Ruslands krig i Ukraine skal ses som en forlængelse af verdenskrigenes lidelser og de traumatiseringer, som generationer af russere og russiske diktatorer desværre er bærere af. Harste slår til lyd for, at sociologien kan og bør bidrage til at forstå

– ikke blot de brud i meningssammenhænge som krige skaber – men også hvordan krige og konflikter påvirker og griber ind i andre påtrængende samfundskriser, som f.eks. ulighedskrisen, klimakrisen, pandemikrisen og de politiske kriser.

Tidsskriftet *Dansk Sociologi* eksisterer, fordi en lang række sociologiske fagfolk i tidens løb har ydet en betydningsfuld frivillig indsats i det redaktionelle arbejde. En af de personer, som bør mindes for et stort og mangeårigt engagement i redaktionen for tidsskriftet, er Allan Madsen, som døde i juli 2022. Thomas Boje har skrevet en nekrolog, som ser tilbage på Allans virke og betydning for tidsskriftet og det sociologiske og kultursociologiske miljø.

I dette nummer af *Dansk Sociologi* indgår anmeldelser af tre sociologiske udgivelser. Peter Abrahamson anmelder Susanne Ekmans bog *Giftig gæld og udpint velfærd: Om udpiningen af den offentlige sektor og gældens destruktive dynamik* (2022). Heine Andersen har anmeldt Peter Herviks bog *"Sådan er det bare – antropologiske perspektiver på oplevelser og reaktioner på racialisering i Danmark"* (2021) og Kristian Nagel Delica har anmeldt Loïc Wacquants *"The Invention of the 'Underclass'. A Study in the Politics of Knowledge"* (2022). En betydningsfuld del af den nye sociologiske viden kommer også fra ph.d.-projekter. Vi har fornøjelsen af at bringe en præsentation af Jakob Laage-Thomssens ph.d.-afhandling *"Nudging Leviathan, Protecting Demos: A Comparative Sociology of Public Administration and Expertise in the Nordics"*, som blev forsvaret ved Institut for Organisation, CBS den 22. august 2022.

Redaktionen ønsker alle god læselyst

Klaus Levinsen